

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 431/2013-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R. s. r. o. v likvidácii, Š., zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 47/2005 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 356/2010 z 11. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R. s. r. o. v likvidácii o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2013 doručená a podaniami z 11. februára 2013 a 6. marca 2013 doplnená sťažnosť obchodnej spoločnosti R. s. r. o. v likvidácii, Š. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej

advokátkou JUDr. J. F., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 47/2005 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 356/2010 z 11. decembra 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 2 Cb 47/2005-471 z 30. októbra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol návrh sťažovateľky (právny nástupca pôvodného žalobcu F. S., samostatne hospodáriaci roľník) o zaplatenie sumy 7 693,07 €. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol napadnutým rozsudkom krajský súd.

Podľa sťažovateľky je rozsudok krajského súdu arbitrárny, neodôvodnený a nereaguje na sťažovateľkou predkladané dôkazy.

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí sťažovateľka v tom, že okresný súd *„neefektívnou procesnou prácou a proťahovanou nečinnosťou spôsobil sťažovateľke mimoriadne ťažkosti“*.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod č. 26 Cb 47/2005 porušil právo s. r. o. R. „v likvidácii“, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov aby jej bola poskytnutá súdna ochrana a aby bola jej záležitosť prerokovaná v spravodlivom procese. Zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod č. 2 Cob 356/2010 porušil právo s. r. o. R. „v likvidácii“, aby jej bola poskytnutá súdna ochrana a aby bola jej záležitosť prerokovaná v spravodlivom procese. Základné právo s. r. o. R. „v likvidácii“, priznané čl.

1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené rozsudkom KS v Bratislave č. 2 Cob 356/2010 z 11. 12. 2012.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok KS v Bratislave č. 2 Cob 356/2010 z 11. 12. 2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Krajskému súd v Bratislave v konaní vedenom pod č. 2 Cob 356/2010 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

5. Sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000 € (slovom päťtisíc Eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000 € (slovom päťtisíc Eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“... trovy konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu...“»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 356/2010

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Vychádzajúc z uvedeného právneho názoru ústavný súd konštatuje, že v čase podania sťažnosti bola vec sťažovateľky právoplatne skončená, okresný súd vo veci

sťažovateľky nekonal, a preto k porušovaniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už nemohlo dochádzať.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konanie osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval samotný návrh, ústavnému súdu s návrhom nedoručil rozsudok krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Právna zástupkyňa sťažovateľky bola v iných konaniach, v ktorých zastupovala, ústavným súdom vyzývaná na doplnenie sťažností pod hrozbou ich odmietnutia pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (napr. sp. zn. Rvp 3986/2011), a to pre nezaslanie rozhodnutia, proti ktorému sťažnosť smeruje. Právna zástupkyňa sťažovateľky napriek tomu, že sťažnosť ešte doplnila podaniami doručenými ústavnému súdu 11. februára 2013 a 6. marca 2013, rozsudok krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, ústavnému súdu nepredložila. Je pravda, že ústavný súd už právnu zástupkyňu sťažovateľky na predloženie rozsudku krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, nevyzýval, avšak ústavný súd uvádza, že takúto výzvu zrealizoval v rovnakom období v inej veci (sp. zn. Rvp 10123/2013), kde je totožná právna zástupkyňa.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že po urgenciách v iných konaniach právna zástupkyňa sťažovateľky opätovne nepriložila rozhodnutie, proti ktorému sťažnosť smeruje. Sťažnosť preto vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2013